

Gyöngyösi Levente új darabjáról, *A Mester és Margaritáról*

„Nem gondoltam, hogy egyszer csasztuskát komponálok”

Musical-operának nevezi és eddigi élete főművének tartja Gyöngyösi Levente új alkotását, *A Mester és Margaritát*, amely először a BartókPlusz Operafesztiválon hangzik fel, június 24-én. A monumentális művet a Budafoki Dohnányi Zenekar szólaltatja meg Hollerung Gábor vezényletével, és a későbbiekben az Erkel Színházban is színre kerül. Bulgakov regényéről és a kortárs kompozíciókról mesélt a zeneszerző.

„Nagyon jó kapcsolatban vagyok a Dohnányi Zenekarral, Hollerung Gábor időről időre szükségét érzi, hogy felkérjen egy-egy új darab megírására - mondja Gyöngyösi Levente -, én pedig mindig örömmel dolgozom velük. Négy évvel ezelőtt beszélgettünk, akkor került szóba, hogy valami nagyszabású művet szeretne, ami könnyűzenei vonulattal is rendelkezik, hiszen a zenekar sok hasonló jellegű kompozíciót is bemutat. Engem ez nagyon érdekelt, s akkor vettem fel *A Mester és Margarita* ötletét, ami gyerekkori könyv-szerelmem. A musical és a Bulgakov-regény párosításán azért gondolkodtam egy ideig... Gábor először elhűlt, de aztán neki is nagyon tetszett az elképzelés. A komponálásnak 2014-ben kezdtem neki. Monumentális darab született, kétszer hetvenöt perces opera-musical. Érdekes műfajkísérlet, amelyben könnyű- és kortárs zenét egyaránt találni. Régóta izgat a huszadik és a huszonegyedik század kapcsolata. Nagyon távol állnak egymástól az emberek gondolkodásában, s ez szerintem furcsa, és nincs is így jól. *A Mester és Margarita* opera, amelynek vannak könnyűzenei 'kilengései'. Arra törekedtem, hogy Bulgakov roppant komplex művének három lényegi szálát leegyszerűsítve bár, de megtartsam. Az első a harmincas évek Moszkvája. *A Mester és Margarita* szerelmét jelző zene a Mozart-operák világát idézi. Jellegetesen az én zeném, sok neoklasszikus elemmel. A harmadik szál pedig Pilátus és Jézus története, s ez a rész emlékeztet némileg a Jézus Krisztus Szupersztárra, könnyűzenés passió. A Sátán és a bandája összes megszólalása könnyűzene. Sőt, Woland áriája az Aerosmith egyik rockszámának a parafrázisa.

Miskolcon most koncertszerűen kerül színre a darab, s mivel orosz ihletésű mű, természetesen nagyszabású kórus-

Gyöngyösi Levente: a populárisabb zenei nyelv némileg oldja a regény komor hangulatát

részleteket is találni benne, amit a Cantemus Vegyeskar ad elő. A címszerepeket Sáfár Orsolya és Balczó Péter éneklé, s az előadók között van Cser Krisztián, Kovács István is. S mivel a Dohnányi Zenekar muzikusai közül többen számos könnyűzenei formációban játszanak, így szinte 'házon belül' megoldható a rockzenekar, csupán billentyű- és gitárjátékosokat kellett külön felkérnünk. Szeretnénk, hogy mindenki minél többet megértsen ebből a bonyolult darab-ból, így magyarul feliratozzuk. Az előadás hármaskoprodukció eredménye – a Dohnányi Zenekar, a Bartók Plusz Operafesztivál és a Magyar Állami Operaház közös rendezése –, így 2019. januárjában több alkalommal és már teljes színrevitelben láthatják az érdeklődők az Erkel Színházban. Úgy érzem, a regény komplexitását meg lehet őrizni, miközben a populárisabb zenei nyelv némileg oldja annak alapvetően komor hangulatát. A kortárs zene legfontosabb problémája ugyanis a nyelv. Ha szerzőként azt szeretném, hogy a hallgató értse azt, amit írok, hogy hasson rá, érzéseket váltson ki belőle, akkor meg kell próbálnom olyan zenei nyelven beszélni, amelyet megérthet. Engem igazán ez motivál. Talán ebben a formában még több emberhez jut el Bulgakov korszakalkotó műve, s bízom benne, hogy a közönség kitűnően fog szórakozni. A mű első tételében, amikor a Mestert, a fiatal, pályakezdő író kizárják a Szovjet Írószövetségből, a kórus egy valódi csasztuskát énekel, amelynek címe: Lesújt a nagy pöröly. Nem gondoltam, hogy egyszer majd tömegdalt fogok írni, de nagyon élveztem.”